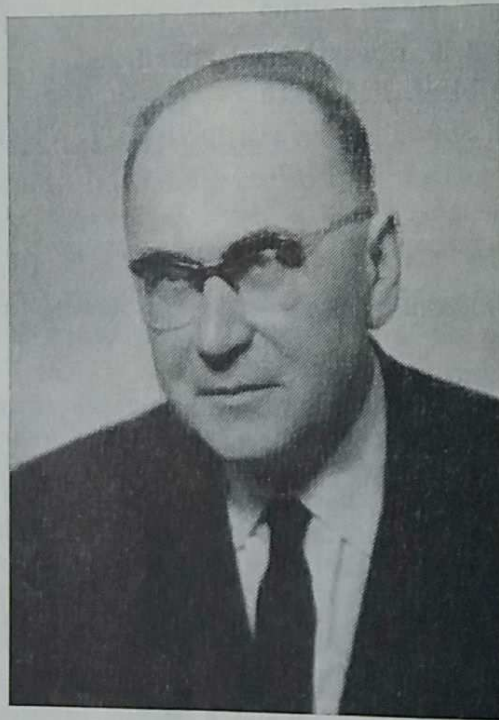

ŠEDESÁTINY UNIV. PROF. DR. FRANTIŠKA HYHLÍKA

Dvacátého října t. r. dožívá se šedesáti let univ. prof. RNDr. František Hyhlík, významný představitel československé pedagogické psychologie a psychologie práce, přední český pedagog, vedoucí katedry psychologie a pedagogiky fakulty osvěty a novinarství University Karlovy v Praze.

Profesor František Hyhlík se narodil 20. října 1905 v Loukonosech (okr. Nový Bydžov) a vyrůstal ve skromných poměrech chudé rodiny. Po středoškolské maturitě s vyznamenáním začal studovat na vysoké škole v Praze a připravoval se nejprve v letech 1924—1926 k profesuře matematiky a deskriptivní geometrie na Českém vysokém učení technickém. V přípravě pokračoval do r. 1929 na přírodovědecké fakultě Karlovy uni-

versity. V r. 1931 dosáhl doktorátu přírodních věd na základě disertační práce: „Filosofie fikcionalismu a konstrukce matematických pojmů“. Filosoficky orientovanému přírodovědci se naskýtala asistentická dráha u prof. K. Vorovky, kterou však zaměnil za učitelskou praxi, nejprve na st. reálce v Turnově a pak na reálných gymnásiích v Nových Zámcích a Bánské Bystrici. V létě r. 1939 se prof. Hyhlík vrátil do Prahy a učil zde na reálkách a reálných gymnásiích v Praze I., VIII. a IX.

Již koncem r. 1939 byl však prof. Hyhlík, zabývající se soustavně psychologií, uvolněn pro odbornou a vědeckou činnost v Ústavu lidské práce v Praze, pozdějším Čs. ústavu práce, kde se od r. 1949 věnoval již výhradně jen vědecké činnosti. V tomto známém a vynikajícím středisku aplikované psychologie, kde byly položeny základy československé psychologie práce, volby povolání, psychodiagnostiky a jiných oborů užitečného chovu, vedení a hodnocení lidí.

Po neprozřetelném zrušení tohoto ústavu v r. 1951 působil prof. Hyhlík nejprve jako asistent a potom jako odborný asistent na Vojenské akademii v Praze, později od roku 1956 už jako docent pedagogiky se zaměřením k pedagogické psychologii na filosofické fakultě UK na katedře knihovnictví, kde přednášel pedagogiku a psychologii se zaměřením na knihovnickou a novinářskou praxi. Současně přednášel tytéž obory externě na řadě fakult pražských vysokých škol. Koncem r. 1960 byl převeden na tehdejší Institut osvěty a novinářství (dnes fakulta osvěty a novinářství), kde vede od r. 1962 katedru psychologie a pedagogiky a kde byl r. 1963 jmenován řádným profesorem pedagogické psychologie.

Životní činnost prof. Hyhlika je neobyčejně bohatá a zasahuje mnoho oblastí společenského i vědeckého života. Již ve třicátých letech pracuje prof. Hyhlík jako člen sociálně demokratické strany v Dělnické akademii a vyvíjí osvětovou činnost v řadě masových pokrokových organizací té doby. Za okupace se stýká se skupinou významných marxistů a připravuje s nimi poválečnou organizaci některých školských otázek. Po skončení druhé světové války je také pověřen ministerstvem práce a sociální péče odborným vedením poradenství pro volbu povolání a školením odborných poradců, pracuje v Ústřední radě odborů při vzdělávání učitelů pracujícího dorostu, vychovatelů učňů a dalších pracovníků. Současně spolupracuje s ředitelstvími největších podniků těžkého a přesného strojírenství na mnoha místech republiky při řešení psychologických a pedagogických problémů výrobního provozu a řízení (provádí v rámci sociální psychologie práce snad první sociometrický průzkum u nás). Po květnové revoluci se stává členem KSČ, pracuje ve školské komisi při ÚV KSČ a zastává jako člen strany řadu významných funkcí. Současně od r. 1946 přednáší na vysokých školách v Praze pedagogiku, obecnou a pedagogickou psychologii, koná desítky a desítky veřejných přednášek, konzultuje hospodářské, odborářské, mládežnické funkcionáře, organizuje výzkumy a školení, vede ústřední sekci pro psychologii v Čs. společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí, spolupracuje s Krajským pedagogickým ústavem, je členem pedagogické rady MŠK, proděkanem fakulty, spolupracuje s ÚV ČSM a v současné době je pověřen vedením státního úkolu výzkumu mimoškolské výchovy pracujících.

Velikou vědeckou zálibou byla a zůstává prof. Hyhlíkovi pracující mládež. Je citlivým znalcem jejích životních problémů, její složité psychologie. Bohužel bohatý materiál, řadu let pečlivě sbíraný k velké monografické práci o dospívající mládeži, vzal za své při likvidaci Čs. ústavu lidské práce. Prof. Hyhlík však znovu a s nesmírnou energií organizuje nový, široce založený výzkum sociálně psychologického profilu pracující mládeže. Základním rysem jeho práce je hluboký smysl pro realismus, jeho přednášky, semináře, výzkum, publikační činnost postihují vždy pedagogickou a psychologickou problematiku v nejdynamičtějším fázi jejího pohybu, jeho vědecká práce přímo vyrůstá z tohoto smyslu pro realismus a aktuálnost. Hluboké vzdělání v matematice a přírodních vědách, integrované s širokým přehledem v sociologii, pedagogické a sociální psychologii, umožňují prof. Hyhlíkovi pronikavou analýzu jádra problému a bezpečnou cestu k meritu věci. Prof. Hyhlík je nepřítelem veškerého neživotného akademismu a naopak vášnivým zastáncem pedagogického a psychologického realismu. Jen málokdo by dovedl jako on více rozdávat v přednáškách a konzultacích než být zakotven v klidu akademické pracovny. Vědecké zájmy prof. Hyhlika zahrnují širokou oblast od otázek metodologických přes psychologii práce, řízení, volbu povolání, psychologii vedoucího pracovníka, prakseologii, psychologii mládeže, čtenáře, psychodiagnostiku až k praktickým otázkám výchovy pracující mládeže, teoriím vývoje osobnosti, výchovy dospělých a sociální pedagogiky.

Lidský profil prof. Hyhlika je neméně bohatý a vzácný. Energie, životní realismus a optimismus vystupují v jeho životě ve správných proporcích k zásadovosti, upřímnosti, obětavosti a poctivému humanismu. Svými zkušenostmi pomohl a pomáhá celé společnosti i jedincům a jeho život a práce proto za sebou stále zanechávají mnoho obdivu a vděčnosti.

M. Nakonečný